

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025.gada 20.augustā

[1] Senātā saņemta pieteicējas /Persona A/ kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 16.aprīļa spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums par Valsts ieņēmumu dienesta 2021.gada 16.februāra lēmuma Nr. 31.1-22.8/22.8/1299 atcelšanu.

Apgabaltiesa, izskatot lietu atkārtoti sakarā ar Senāta 2024.gada 27.augusta spriedumu, atzina, ka pieteicējai pamatoti aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis un nokavējuma nauda no ienākumiem, kas gūti no azartspēlēm.

[2] Kasācijas sūdzībā norādīta virkne apsvērumu, taču pēc būtības ir izvirzīti divi argumenti: pirmkārt, apgabaltiesa nepareizi interpretējusi un piemērojusi Azartspēļu un izložu likuma 1.panta 5., 12. un 18.punktu, likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta trešās daļas 20.⁴ punktu, 9.panta pirmās daļas 5.punktu, kā arī Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr. 899 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 22.¹ punktu. Otrkārt, apgabaltiesa nepareizi noteikusi un sadalījusi starp pieteicēju un Valsts ieņēmumu dienestu nodokļu administrēšanas un pierādīšanas pienākumu.

[3] Pirmā jautājuma kontekstā pieteicēja norāda, ka apgabaltiesa nav ievērojusi objektīvā neto principu un no tā izrietošos principus (samērīguma principu u.c.).

Senatoru kolēģija konstatē, ka atbildes uz pieteicējas kasācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem ir atrodamas Satversmes tiesas 2024.gada 13.jūnija spriedumā lietā Nr. 2023-33-01 (turpmāk – Satversmes tiesas spriedums), kurā sniegto tiesību normu interpretāciju Senāts ir ņēmis vērā šajā lietā iepriekš taisītajā spriedumā. Ievērojot minēto, senatoru kolēģija atkārtoti nesniegs atbildes uz tiem pašiem argumentiem.

Pieteicēja kasācijas sūdzībā, no vienas puses, būtībā nepiekrīt Satversmes tiesas spriedumam. Tomēr saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 32.panta otro daļu Satversmes tiesas spriedums un tajā sniegtā attiecīgās tiesību normas interpretācija ir obligāta visām valsts un pašvaldību institūcijām (arī tiesām) un amatpersonām, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām. Tādējādi pieteicējas nepieņemšana Satversmes tiesas spriedumam nevar būt pamats neņemt vērā tajā sniegto šajā lietā piemērojamo tiesību normu interpretāciju. Taču, no otras puses, pieteicēja uzskata, ka apgabaltiesa nepareizi izpratusi Satversmes tiesas spriedumu un šajā lietā piemērojamās tiesību normas interpretējusi neatbilstoši Satversmes tiesas atziņām. Senatoru kolēģija, pārbaudot apgabaltiesas spriedumu kopsakarā ar Satversmes tiesas 2024.gada 13.jūnija spriedumu, nekonstatē pamatu šādam secinājumam.

[4] Savukārt otra jautājuma kontekstā pieteicēja norāda, ka atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām” VI nodaļai, sevišķi 23.pantam, kā arī likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normām Valsts ieņēmumu dienests kā nodokļu administrācija ir atbildīgs par pareizu iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanu. Līdz ar to strīda gadījumā tieši Valsts ieņēmumu dienestam ir pienākums patstāvīgi noskaidrot vai arī lūgt nodokļu

maksātājam savlaicīgi sniegt visu informāciju par taksācijas periodā spēlētajām spēlēm, to spēles noteikumiem un laimesta aprēķināšanas kārtību.

Senāts jau iepriekš šajā lietā taisītajā spriedumā, atsaucoties arī uz Senāta atziņām citās lietās, skaidroja nodokļu maksātāja līdzdarbības pienākumu un tā būtību. Vērtējot pieteicējas jau iepriekš izvirzīto apgalvojumu, ka pieteicēja spēlē nav izmantojusi visus no spēles konta kredītiestādes kontā ieskaitītos līdzekļus, Senāts vērta uzmanību, ka pieteicējai līdzdarbojoties jāsniedz pierādījumos balstīti paskaidrojumi, ko tiesa varētu pārbaudīt un vērtēt, lai noskaidrotu, vai ar nodokli pamatoti aplikta visa pieteicējas kredītiestādes kontā no spēles konta saņemtā naudas summa. Pārbaudot lietas materiālus, senatoru kolēģija konstatē, ka pieteicēja apgabaltiesai ir sniegusi papildu informāciju. Apgabaltiesa to ir izvērtējusi, kā rezultātā atzinusi, ka lietā nav gūts apstiprinājums tam, ka pieteicēja iemaksas spēles kontā nav izmantojusi spēlē.

Senatoru kolēģija pretēji pieteicējas viedoklim nekonstatē, ka ar šādu secinājumu apgabaltiesa ir nepareizi noteikusi nodokļu administrēšanas un pierādīšanas kārtību. Nodokļu administrēšanu, kā tas ir noteikts likumā, ir veicis Valsts ieņēmumu dienests, konstatējot, ka pieteicēja nav aprēķinājusi nodokli no ienākumiem, kas ir aplikami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Šā iemesla dēļ dienests ir veicis aprēķinus un noteicis pieteicējai pienākumu samaksāt budžetā nepamatoti nesamaksātos nodokļu maksājumus. Ja pieteicēja uzskata, ka dienesta aprēķini ir nepareizi, jo pieteicēja daļu no naudas summas, ko dienests aplicis ar nodokli, nav izmantojusi spēlē (tātad – tas nav laimests), tad, ievērojot, ka azartspēles ir spēlējusi pati pieteicēja, ir loģiski un pašsaprotami, ka pati pieteicēja arī izskaidro, kuras tad ir tās naudas summas, kuras pieteicēja neizmantoja spēlē. Kā pareizi norāda pieteicēja, Valsts ieņēmumu dienestam ir pienākums nodrošināt, ka nodokļi tiek aprēķināti pareizi. Tomēr pretēji pieteicējas viedoklim tas nenozīmē, ka dienestam jāiestājas spēlētāja vietā un jāmeklē summas, kuras pats spēlētājs nevar norādīt kā tādas, kuras netika izmantotas spēlē. Tā ir nepareiza nodokļu administrēšanas izpratne. Senatoru kolēģija šajā sakarā nekonstatē neloģiskus un tiesību normām neatbilstošus tiesas secinājumus. Tāpat arī tiesai nav jāiestājas azartspēļu spēlētāja vietā un nav jāmeklē apstākļi, kurus nevar norādīt pats spēlētājs. Pretējs viedoklis liecina par nepareizu izpratni par tiesas pienākumiem administratīvajā procesā.

Senatoru kolēģija papildus konstatē, ka kasācijas sūdzībā nav norādīts, ka tiesa nebūtu izvērtējusi kādus lietā esošos pierādījumus vai pieteicējas sniegtos paskaidrojumus. Būtībā pieteicēja nepiekrīt Senāta šajā lietā iepriekš taisītajā spriedumā paustajām atziņām par nodokļu maksātāja līdzdarbības pienākumu. Tomēr pieteicēja nenorāda argumentus, kas liktu pārskatīt Senāta iepriekš paustās atziņas.

[5] Pieteicēja norāda, ka apgabaltiesa ir pārkāpusi arī virkni procesuālo tiesību normu. Taču šā apgalvojuma pamatā ir jau iepriekš norādītie pieteicējas apsvērumi jeb nepieņemšana maksāt nodokli no visas naudas summas, kas pieteicējas kredītiestādes kontā ieskaitīta no spēlētāja konta.

[6] Apkopojot minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzības argumenti nerada šaubas par tiesas sprieduma tiesiskumu. Izskatāmajai lietai arī nav nozīmes judikatūras veidošanā. Tas ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.¹panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /Persona A/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 16.aprīļa spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore D. Makarova Senatore L. Konošonoka Senatore I. Višķere